

بسمه تعالی

گل واژه نیایش دکتر غفرانی

جلسه ۴۵ - ۱۳۹۴/۰۲/۷

سوره ال عمران آیه ۱۷۳

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ (۱۷۳)

همان کسانی که مردم [منافق و عوامل نفوذی دشمن] به آنان گفتند: لشکری انبوه از مردم [مکه] برای جنگ با شما گرد آمده‌اند، از آنان بترسید. ولی [این تهدید] بر ایمانشان افزود، و گفتند: خدا ما را بس است، و او نیکو وکیل و کارگزاری است. (۱۷۳)

خشیت ؛ محصول معرفت ، اینکه خدا را بشناسیم که تسلط بر همه عالم دارد و ذکر و یادآوری آن است .

معرفت به اینکه اگر انسان "**خالقیت و مالکیت و ربوبیت**" را و تمام نعمت ها را فقط از ((خدا)) بداند خشیت او تماما از آن خدا خواهد بود :

سوره حج آیه ۳۸

* إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يَحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (۳۸)

مسلماً خدا از مؤمنان دفاع می‌کند، قطعاً خدا هیچ خیانت کار ناسپاسی را دوست ندارد. (۳۸)

اگر دفاع را نمی بینیم در ایمان ما مشکل هست

سوره یوسف آیه ۶۴

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمْسَكُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۶۴)

گفت: آیا همان گونه که شما را پیش از این نسبت به برادرش امین پنداشتم، درباره او هم امین پندارم؟ [من به

مراقبت و نگهبانی شما امید ندارم] پس خدا بهترین نگهبان است و او مهربان‌ترین مهربانان است. (۶۴)

تقاضای موحد : یا من ارجو لكل خير و امن سخطه عند كل شر

پس واجب دوم ذکر است

سوره احزاب آیه ۴۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (۴۱)

ای اهل ایمان! خدا را بسیار یاد کنید، (۴۱)

اضطراب اوج معرفت است مضطر بیچاره ، درمانده شدن

ذکر تمام معرفت و ایمان و نقش و وظایف خود را با خود مرور کنید غافل نباشید

خاطرات حزن می آورند و ذهن تفاخر می آورد و کینه می آورد

سوره نساء آیه ۱۰۳

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَفُجُودًا وَ عَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا (۱۰۳)

پس هنگامی که نماز را [در میدان جنگ] به پایان بردید، خدا را در حال ایستاده و نشسته و خوابیده یاد کنید. و همین که [از فتنه و آشوب دشمن] مطمئن شدید، نماز را [به صورت معمولش] اقامه کنید. مسلماً نماز همواره در اوقاتی مشخص و معین وظیفه‌ای مقرر و لازم بر مؤمنان است. (۱۰۳)

ذکر یعنی خالقیت و رازقیت و از خدا بدانم

مضطر دعا پیدا میکند . صمدیت را باور دارید . دعایش سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ است . ذاکر یعنی وصل شدن به هستی ثمره

ذکر به این است که مذکور خدا هستیم

سوره بقره آیه ۱۵۲

قَدْ كُنُوزِي أَذْكَرُكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ (۱۵۲)

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و مرا سپاس گزارید و کفران نعمت نکنید. (۱۵۲)

محل ذکر

بنابراین مهمترین خطر برای انسان ؟

سومین واژه ی مهم در سوره ی {اخلاص} : ((الصمد))

و صمد یعنی ذاتی بی نیاز و بیکرانه و نامحدود و پُر پس یعنی : در همه جا فقط (هستی) است.

چون خداوند صمد است ، پس : چیزی در جهان ، کم یا زیاد نیست

(ملک / ۳)

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَانِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُتُورٍ (۳)

آنکه هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید. در آفرینش [خدای] رحمان، خلل و نابسامانی و ناهمگونی نمی‌بینی، پس بار دیگر بنگر آیا هیچ خلل و نابسامانی و ناهمگونی می‌بینی؟ (۳)

پس انسان در هیچ شرایطی نباید نگران باشد

چرا؟؟؟

(حدید / ۴)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۴)

اوست که آسمان ها و زمین را در شش روز آفرید، سپس بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش چیره و مسلط شد. آنچه در زمین فرو می‌رود و آنچه از آن بیرون می‌آید و آنچه از آسمان نازل می‌شود، و آنچه را در آن بالا می‌رود می‌داند. و او با شماست هر جا که باشید، و خدا به آنچه انجام می‌دهید، بیناست. (۴)

انسان موحد، از موانع بیرونی و موانع درونی و از گذشته و آینده هیچ ((خوف و غم و حزن)) ندارد:

(۱۰ / یونس / ۶۲)

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۲)

آگاه باشید! یقیناً دوستان خدا نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند. (۶۲)

(فصلت / ۳۰)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَحْزَنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۳۰)

بی تردید کسانی که گفتند: پروردگار ما خدا است؛ سپس [در میدان عمل بر این حقیقت] استقامت ورزیدند،
فرشتگان بر آنان نازل می‌شوند [و می‌گویند]: م‌ترسید و اندوهگین نباشید و شما را به بهشتی که وعده می‌دادند،
بشارت باد. (۳۰)

انسان مومن ، در هر سختی و حادثه ای ؛ لطف و مدد و نصر الهی را می بیند چرا؟ چون باور دارد که :

(۳ / آل عمران / ۶۸)

إِنَّ أَوَّلَى الْإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَٰذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ اللَّهُ وَلِی الْمُؤْمِنِينَ (۶۸)
مسلماً نزدیک‌ترین مردم به ابراهیم [از جهت پیوند وانتساب معنوی] کسانی‌اند که [از روی حقیقت] از او پیروی
کردند، و این پیامبر و کسانی که [به او] ایمان آورده‌اند [از همه به او نزدیک‌ترند] و خدا یاور و سرپرست مؤمنان
است. (۶۸)

(۳ / آل عمران / ۱۵۲)

وَ لَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَ تَنَارَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَ عَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أُرْسِلْتُمْ مَّا تَحِبُّونَ مِنْكُمْ
مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مِنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَ لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (۱۵۲)
و یقیناً خدا وعده‌اش را [در جنگ احد] برای شما تحقق داد، آن گاه که دشمنان را به فرمان او تا مرز
ریشه‌کن‌شدنشان می‌کشتید، تا زمانی که سست شدید و در کار [جنگ و غنیمت و حفظ سنگری که محل رخنه
دشمن بود] به نزاع و ستیز برخاستید، و پس از آنکه [در شروع جنگ] آنچه را از پیروزی و غنیمت دوست داشتید،
به شما نشان داد [از فرمان پیامبر در رابطه با حفظ سنگر] سر پیچی کردید، برخی از شما دنیا را می‌خواست و

برخی از شما خواهان آخرت بود، سپس برای آنکه شما را امتحان کند از پیروزی برآ آنان بازداشت و از شما درگذشت؛ و خدا بر مؤمنان دارای فضل است. (۱۵۲)

(۸ / انفال / ۱۹)

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْمُنْعُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ فِتْنَتُنَا شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ
وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۹)

[شما ای مشرکان!] اگر پیروزی [آیین حق] را می‌خواستید، اینک پیروزی برای آیین حق آمد [پس به آن ایمان آورید]، و اگر [از دشمنی و مخالفت با خدا و رسول] بازایستید، برای شما بهتر است، و اگر [به دشمنی و مخالفت بازگردید، ما نیز [بر ضد شما] باز می‌گردیم، و هرگز جمعیت شما هر چند زیاد باشد، چیزی [از عذاب خدا] را از شما دفع نمی‌کند، و یقیناً خدا با مؤمنان است. (۱۹)

(۲۲ / حج / ۳۸)

* إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُخِيبُ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (۳۸)

مسلماً خدا از مؤمنان دفاع می‌کند، قطعاً خدا هیچ خیانت کار ناسپاسی را دوست ندارد. (۳۸)

سوال : تقاضای موحد؟؟؟ (دعای ماه رجب آورده شود)

واجب دوم : ((ذکر))

(بحار / ۲۰۳ / ۴۲)

با ذکر انسان ((مذکور خدا)) می‌شود :

سوال: ((محل)) ذکر؟؟؟

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ (۱۰۵)

سزوار است که درباره خدا سخنی جز حق نگویم. بی تردید من دلیلی روشن ابر صدق رسالتم از سوی پروردگارتان برای شما آورده‌ام، [از حکومت ظالمانه‌ات دست‌بردارا و بنی اسرائیل را [برای کوچ کردن از این سرزمین] با من روانه کن. (۱۰۵)

بنابراین مهم ترین خطر برای انسان؟؟

* اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ (۱)

مَا يَأْتِيهِمْ مِّن ذِّكْرِ مِّن رَّبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَ هُمْ يَلْعَبُونَ (۲)

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَ أَسْرَأُوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَ فَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (۳)

مردم را [هنگام] حسابرسی [آنچه در مدت عمرشان انجام داده‌اند] نزدیک شده در حالی که آنان با [فرو افتادن] در غفلت [از دلایل اثبات کننده معاد] روی گردانند. (۱)

هیچ یادآوری و پند تازه‌ای از سوی پروردگارشان برای آنان نمی‌آید مگر آنکه آن را می‌شنوند و در حالی که سرگرم بازی هستند [آن را مسخره می‌کنند]. (۲)

دل‌هایشان [به امور مادی، خوشگذرانی و معصیت] مشغول است؛ و آنان که ستم‌پیشه‌اند رازگویی خود را پنهان داشتند [و گفتند:] آیا این پیامبر جز این است که بشری مانند شماست؟ آیا شما با چشم باز و شناخت و آگاهی به سوی سحر می‌روید؟! (۳)

انسان غافل با اینکه آرزوها و خواسته های فراوانی دارد اما :

۱- نیازهای جسمی ، جنسی ، عاطفی ، عبادی ، روحی ، علمی – معرفتی ، تفریحی ، کاری ، شادی ، احیاء و خود سازی و خودش را نمی فهمد .

انسان از خود غافل

۲- توانایی های جسمی ، جنسی ، عاطفی ، عبادی ، روحی ، علمی – معرفتی ، روانی ، ذهنی و خودش را هم نمی فهمد .

انسان از خود غافل

۳ – امکانات مادی و معنوی و پیدا و پنهان بیرونی خودش را هم نمی فهمد .

(سوره ی مبارکه جاثیه آیات ۱۲ و ۱۳)

انسان از خود غافل

۴- خطراتی که دائما تهدیدش می کند را هم نمی فهمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾

إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

شرط نجات این است که فالق را ببینی تا همه اینها برای تو خیر شود

الغوث الغوث خلصنا من النار يا رب

من على بفكاك رقبتی من النار

انسان از خود غافل

۵- نقش و مسئولیت خودش را هم نمی فهمد

زندگی برای مدرک؟؟

یا

مدرک برای زندگی؟؟

زندگی برای ثروت؟؟

یا

ثروت برای زندگی؟؟

انسان از خود غافل

۶- وظایف و تکالیفش را هم نمی فهمد .

پس انسان غافل مانند " مُرده " هیچ چیز را نمی فهمد .

پیامبر اکرم (ص) : الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ (۹۹)

أَعْلَىٰ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۱۰۰)

[دشمنان حق از دشمنی خود باز نمی‌ایستند] تا زمانی که یکی از آنان را مرگ در رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا

[برای جبران گناهان و تقصیرهایی که از من سر زده به دنیا] بازگردان؛ (۹۹)

امید است در [برابر] آنچه [از عمر، مال و ثروت در دنیا] واگذاشته‌ام کار شایسته‌ای انجام دهم. [به او می‌گویند:]

این چنین نیست [که می‌گویی] بدون تردید این سخنی بی‌فایده است که او گوینده آن است، و پیش رویشان

برزخی است تا روزی که برانگیخته می‌شوند. (۱۰۰)

مردم در خواب غفلتند پس وقتی می‌میرند تازه بیدار می‌شوند .

سوال :

نشانه های انسان غافل؟؟

انسان از خود بیگانه و غافل ، به خاطر هوس باز بودنش هیچگاه عاشق نمی‌شود و لذا هیچ توجهی به : " معجزات

و آیات و آخرت " ندارد :

(یونس / ۷)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا فِيهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (۷)

مسلماً کسانی که دیدار [قیامت] ما [و محاسبه شدن اعمالشان] را امید ندارند و به زندگی دنیا خشنود شده‌اند و

به آن آرام یافته‌اند و آنانکه از آیات ما بی‌خبرند. (۷)

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ (۷)

[انها] ظاهری [محسوس] از زندگی دنیا را می‌شناسند و آنان از آخرت [که سرای ابدی و دارای نعمت های

جاودانی و حیات سرمدی است] بی‌خبرند. (۷)

انسان غافل از منظر قرآن ، مانند ((حیوان)) و از حیوان هم گمراهتر است :

(اعراف / ۱۷۹)

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهِهَا وَلَا يُبْصِرُونَ بِهِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹)

و مسلماً بسیاری از جنیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده‌ایم [زیرا] آنان را دل‌هایی است که به وسیله آن [معارف

الهی را] در نمی‌یابند، و چشمانی است که توسط آن [حقایق و نشانه‌های حق را] نمی‌بینند، و گوش‌هایی است که

به وسیله آن [سخن خدا و پیامبران را] نمی‌شنوند، آنان مانند چهارپایانند بلکه گمراه‌ترند؛ اینانند که بی‌خبر و

غافل [از معارف و آیات خدای] اند. (۱۷۹)

انسان غافل از تذکر ، عصبانی می شود :

۵۱ و ۵۲ سوره ی مبارکه قلم

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُوا أَعْيُنَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَن جُنُونٌ (۵۱)

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۵۲)

و کافران چون قرآن را شنیدند، نزدیک بود تو را با چشمانشان بلغزانند [و از پای درآورند] و می‌گویند: بی‌تردید

او دیوانه است! (۵۱)

در حالی که قرآن جز مایه تذکر و پند برای جهانیان نیست. (۵۲)

سوال: مراتب ذکر؟؟

۱- ذکر لفظی و زبانی

۲- ذکر معنایی و عقلانی

۳- ذکر شهودی و قلبی

۴- شوق لقاء و انقطاع من دون الله

سوال : بهترین دعا؟؟

خدایا درود فرست بر محمد و خاندانش و نگذار که یادت و نعمتهایت را فراموش کنم و از احسان آنچه به من داده ای غفلت کنم و خدایا مرا از اجابت خود نسبت به استمدادهای خودم در آسایش یا سختی یا خوش ای در تندرستی و یا در گرفتاری یا بد حالی یا در نعمت یا در توانگری یا در درویشی نیازمند باشم یا بی نیاز هر چد دیر مرا در یابد

(دعای صحیفه ۸ جمله ی ۲۱)

اللهم عجل لوليک الفرج